

**Kvalitetsstandard for
Social behandling for stofmisbrug for borgere over 18 år efter § 101 i lov om social service**

December 2010

Lovgrundlag	<p>I medfør af § 139 i Lov om social service har Socialministeren i bekendtgørelse nr. 622 af 15. juni 2006 fastsat, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en kvalitetsstandard for kommunens tilbud om social behandling for stofmisbrug efter § 101 i Lov om social service.</p> <p>Kvalitetsstandarden for stofmisbrugsbehandling skal som minimum omfatte en beskrivelse af de indsatsområder, der følger af § 101:</p> <ol style="list-style-type: none">1. De opgaver, som udføres på stofmisbrugsbehandlingsområdet.2. Målgruppen for tilbuddene om stofmisbrugsbehandling.3. Det overordnede mål for indsatsen, herunder de værdier og normer, som indsatsen bygger på.4. Den organisatoriske struktur i forhold til behandlingstilbuddene, herunder en beskrivelse af de konkrete typer af behandlingstilbud, der tilbydes.5. Visitationsproceduren.6. Behandlingsgaranti.7. Muligheden for frit valg.8. Hvilken målsætning, der er for udarbejdelse, koordinering og opfølgning på handleplaner.9. Hvordan brugerinddragelsen sikres.10. Reglerne for betaling for kost og logi m.v.11. Information om sagsbehandling og klageadgang.12. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling.13. Monitorering af indsatsen. <p>Lov om social service § 101 Kommunalbestyrelsen skal tilbyde behandling af stofmisbrugere. <i>Stk. 2.</i> Tilbud efter stk. 1 skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen. <i>Stk. 3.</i> En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1. <i>Stk. 4.</i> Fristen efter stk. 2 kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller godkendt privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til efter stk. 1. <i>Stk. 5.</i> Retten til at vælge efter stk. 3 kan begrænses, hvis hensynet til stofmisbrugeren taler for det.</p> <p>Sundhedslovens § 142 fastlægger den lægelige behandling. § 142 <i>Stk.1</i> Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri lægelig behandling med afhængighedsskabende lægemidler til stofmisbrugere.</p>
-------------	---

	<p><i>Stk. 2</i> Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om lægelig behandling i henhold til stk. 1 ved at etablere behandlingstilbud på egne institutioner eller ved indgåelse af aftaler herom med andre kommunalbestyrelser, regionsråd eller private institutioner.</p> <p>Bek.622 om kvalitetsstandard for behandling for stofmisbrug efter § 101 fastlægger specifikke krav til kvalitetsstandarden.</p> <p>Derudover bringes følgende bestemmelser i Serviceloven i spil i forhold til misbrugsbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Servicelovens § 10-12 – der omhandler kommunens forpligtigelse til at yde rådgivning til borgere • Servicelovens § 16 – der omhandler generelle bestemmelser om brugerinddragelse i tilrettelæggelsen og udnyttelsen af behandlingstilbuddene. • Servicelovens § 81 – der generelt forpligter kommunen til at hjælpe voksne stofmisbrugere med en helhedsorienteret indsats med servicetilbud, der er afpasset den enkeltes behov. • Servicelovens § 107 stk. 2 – der fastsætter, at kommunen skal sikre det nødvendige antal pladser til midlertidigt ophold i boformer til blandt andet stofmisbrugere, dvs tilbud om døgnbehandling. • Servicelovens § 141 - der omhandler kommunens forpligtigelser til at tilbyde at udarbejde handleplaner, – til sikring af en helhedsorienteret indsats.
<p>1. Opgaver som udføres på stofmisbrugsområdet.</p>	<p>Misbrugscenteret tilbyder råd og vejledning samt gruppebaseret og individuel ambulante behandling. Døgnbehandling tilbydes, efter konkret vurdering, i eksternt regi.</p> <p>Til brugere i ambulante regi tilbydes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udredning af misbrugsprofil • Individuel ambulante misbrugsbehandling, som på baggrund af en individuel • vurdering kan suppleres med medicinsk understøttende substitutionsbehandling • Gruppebehandling • Tilbagefaldsforebyggende behandling <p>Til brugere med behov for døgnbehandling tilbydes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelæggelse af eksternt døgnophold • Opfølgning på døgnophold <p>Øvrige foranstaltninger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Åben rådgivning i misbrugscenterets åbningstid. • Sundhedsfaglige ydelser i form af lægelige ydelser. • Forebyggelse og konsulentvirksomhed målrettet risikogrupper og enkeltpersoner.
<p>2. Målgruppen for tilbuddene om stofmisbrugsbehandling</p>	<p>Målgruppen er alle borgere i Assens kommune over 18 år med stofmisbrugsproblemer og tidligere stofmisbrugere, der har behov for efterbehandling eller tilbagefaldsbehandling. Pårørende og samarbejdspartnere med behov for rådgivning og vejledning i forhold til stofmisbrug.</p>

3 Det overordnede mål for indsatsen, herunder de værdier og normer, som indsatsen bygger på.

Målet for Misbrugscenteret er:

- At være synligt, kendt og tilgængeligt, således at borgerne i Assens Kommune ved, hvor de kan henvende sig, hvis de ønsker hjælp
- At forebygge at misbrug opstår eller udvikler sig.
- At skabe en tilbudsvifte der matcher borgernes aktuelle behov.

Målet for behandlingsindsatsen er:

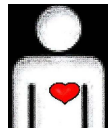
- At borgeren opnår stoffrihed.
- Er stoffrihed ikke realistisk på kort eller længere sigt, er det umiddelbare mål at reducere misbrugets skadelige virkning.
- Er stoffrihed ikke realistisk på kort eller længere sigt, er det et mål i behandlingen at skabe bedst mulig trivsels- og udviklingsmuligheder for den enkelte misbruger ud fra pågældendes ressourcer og evner.

Mission

“At tilbyde borgere med en sindslidelse og/eller et misbrug, kvalitetstilbud der matcher den enkelte borgers individuelle behov i kraft af effektiv, robust og fleksibel organisering, samt individualiserede bo-, aktivitets-, samværs-, og fritidstilbud”.

Vision

“At skabe fremtidssikrede helhedstilbud til borgere med en sindslidelse og/eller et misbrug. Et tilbud, der lever op til intentionerne i Lov om Social Service i forhold til at understøtte mulighederne for at borgeren kan mestre eget liv og kan udøve kompetencer og selvbestemmelse. Et tilbud hvor borgeren møder veluddannede, engagerede og kompetente medarbejdere”.

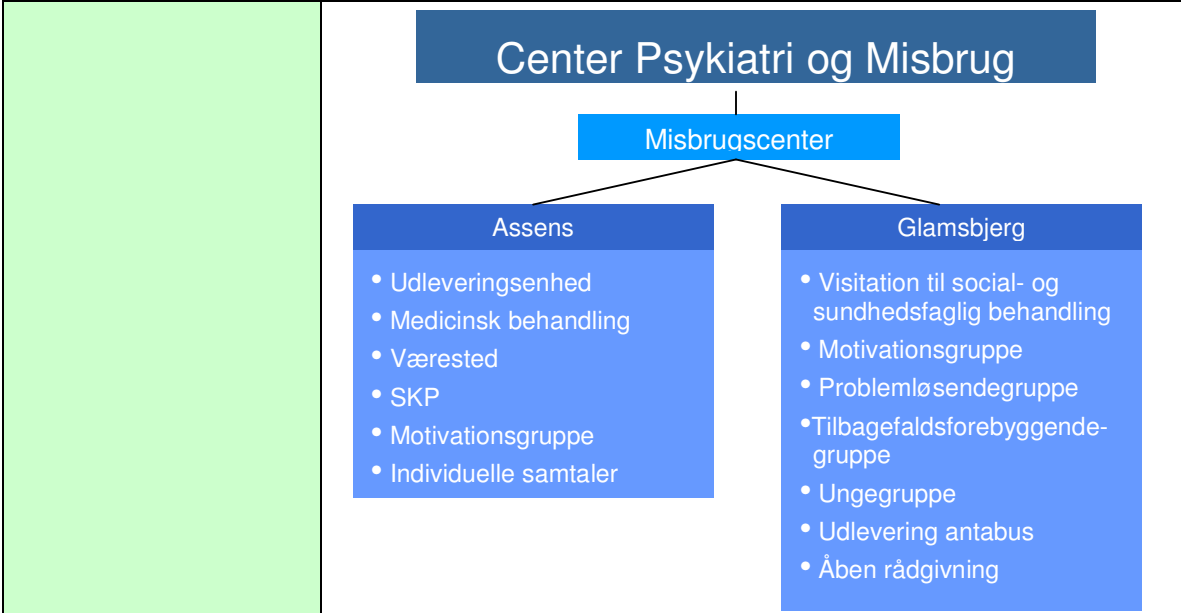

4. Den organisatoriske struktur i forhold til behandlingstilbuddene, herunder en beskrivelse af de konkrete typer af behandlingstilbud.

Organisering

Assens Kommune er arealmæssigt en stor kommune. For at imødekomme den særlige udfordring det giver i forhold til tilgængelighed, har Assens Misbrugscenter etableret to enheder. En hovedenhed beliggende i Glamsbjerg og en satellit beliggende i Assens. Satellitten serviceres dels af SKP-korpset og dels af en mobilenhed under misbrugscenterets hovedenhed.

Strukturen er opbygget ud fra en model hvor der er en adskillelse af bestiller og udfører. I praksis vil myndighedsafdelingen være repræsenteret i misbrugscenteret i 10 timer ugentligt.

Figur 1: Organisering af tilbud i Assens Misbrugscenter

Rådgivning og vejledning

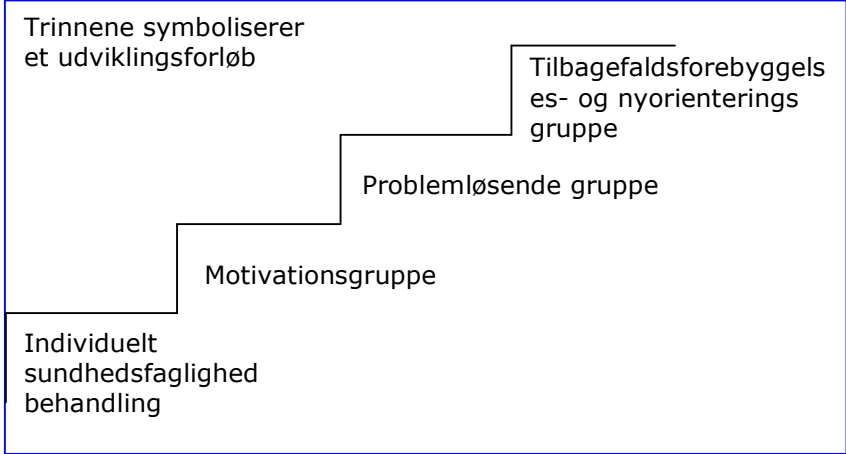
I den åbne rådgivning kan borgeren henvende sig direkte fra gaden, når vedkommende har behov for råd og vejledning i forbindelse med sit misbrug.

Ambulant behandling

Behandlingen i Assens Misbrugscenter foregår primært ved ambulant behandling. Behandlingsintensiteten besluttet altid på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte borgers samlede situation. Behandling tilbydes både som individuelle forløb og som gruppeforløb.

Gruppeforløb

Som udgangspunkt antages det, at de fleste stof- eller alkoholmisbrugere, i større eller mindre omfang vil kunne profitere af at deltage i et gruppeforløb.

Figur 2: Figuren illustrerer gruppeforløbene som et udviklingsforløb, hvor hvert trin repræsenterer en udvikling i behandlingen. Udviklingsforløbet tilrettelægges individuelt.

Beskrivelse af gruppeforløbene

Motivationsgruppe

Som udgangspunkt:

- Vil gruppen være en "lukket" gruppe med 6-12 deltagere.
- Forventes gruppeforløbet at vare 8 uger med 2 ugentlige samlinger. Det vil sige i alt 16 sessioner.
- Vil der være 2 gruppeledere tilknyttet gruppen.

Formål

- At give den enkelte deltager mulighed for, at blive afklaret i forhold til sin ambivalens og eventuelle forsvarsmekanismer.
- At give deltageren en bedre forudsætning for at kunne arbejde videre med at skabe forandring i forhold til misbrug
- At deltageren motiveres til at arbejde videre med at reducere eller ophøre med sit misbrug.

Problemløsende gruppe

Som udgangspunkt:

- Vil gruppen være en "åben" gruppe med 4 – 12 deltagere.
- For at tage højde for, at mange af deltagerne ikke er samme sted i deres forløb, er gruppeforløbet opbygget "cirkulært" omkring relevante temaer. Det betyder, i praksis, at gruppelederne vurderer, hvilke opgaver det er relevant at arbejde med på et givent tidspunkt i gruppeforløbet.
- Forventes gruppeforløbet at vare i 3-5 måneder med 1 ugentlig samling.
- Vil der være 2 gruppeledere tilknyttet gruppen.
- Kan gruppebehandlingen eventuelt kombineres med individuelle samtaler med deltagerens primære behandler eller anden behandler, hvis der er dominerende problemstillinger, der ikke omfatter selve misbruget.

Formål

- At skabe en ramme, hvor den enkelte deltager får mulighed for at få afklaret både det overordnede mål med behandlingen og undervejs kan arbejde med konkrete delmål.
- At få gjort målene realistiske, meningsfulde, fremadrettede, adfærdsspecifikke og operationelle.

Tilbagefaldsforebyggelses og Nyorienterings gruppe

Som udgangspunkt:

- Vil gruppen være en "åben" gruppe med 4 – 12 deltagere.
- Vurderer gruppelederne og deltagerne, i fællesskab, hvilke opgaver / temaer det er relevant at arbejde med på et givent tidspunkt i gruppeforløbet.
- Forventes Gruppeforløbet at vare i 3-6 måneder med 1 ugentlig samling.

Formål

	<ul style="list-style-type: none"> • At fastholde den opnåede stof/alkoholfrihed. • At forebygge risikoen for tilbagefald. <p>Individuel behandling Som alternativ til gruppeforløb tilbydes individuelle behandlingsforløb.</p> <p>Medicinunderstøttet behandling Behandlingen er som udgangspunkt stoffri, men kan efter lægelig vurdering understøttes af vederlagsfri substitutionsbehandling.</p> <p>Ved misbrug af lægeordnede præparater f.eks. benzodiazepiner påhviler det praktiserende læge at behandle borgeren. Misbrugscenterets læge kan i de tilfælde indgå i samarbejde i form af råd og vejledning til praktiserende læge.</p> <p>Medicinudlevering af substitutionsmedicinen sker i Assens Misbrugscenter.</p> <p>Visitation til døgnbehandling Borgere, der er indskrevet i Assens Misbrugscenter, kan efter konkret vurdering af Myndighed Social, visiteres til døgnbehandling. Ved døgnbehandling fastsættes en egenbetaling svarende til værdi af henholdsvis kost og logi.</p>
5. Visitationsprocedure	<p>Assens Misbrugscenter tilbyder gratis behandling til borgere med stofmisbrugsproblemer.</p> <p>Alle borgere over 18 år kan frit henvende sig med anmodning om behandling. Henvendelse kan ske personligt, telefonisk eller via e-mail.</p> <p>Henvendelse kan ske direkte til misbrugscenteret eller til Myndighed Social. Der kan ydes anonym rådgivning og vejledning. Iværksættelse af behandling forudsætter, at man ikke længere er anonym.</p> <p>Assens kommune Myndighed Social Rådhus Allé 5 5610 Assens Tlf. 6474 7194</p>
6. behandlingsgaranti	<p>Visitationsproceduren er tilrettelagt således, at behandlingsgarantien overholdes, hvilket vil sige at der højst vil gå 14 dage fra borgerens henvendelse til borgerens visiteres til og kan påbegynde tilbud.</p>
7. Muligheden for frit valg.	<p>En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til. Retten til at vælge kan dog begrænses, hvis hensynet til vedkommende taler herfor. Det er en forudsætning at tilbuddet er optaget på Tilbudsportalen.</p>

<p>8. Målsætning for udarbejdelse, koordinering og opfølgning på handleplaner.</p>	<p>En behandlingsplan er en rettesnor for indsatsen og i den beskrives kort- og langsigtede mål samt metoder, opgavefordeling og tidsplan. Behandlingsplanen angiver retningslinjerne for behandling og den videre udredning for de første tre måneder, herefter revideres behandlingsplanen mindst hver 6. måned.</p> <p>Ved henvendelse om behandling udarbejdes der indenfor 14 dage, en behandlingsplan. Behandlingsplanen udarbejdes i samarbejde med borgeren.</p>
<p>9. Brugerinddragelse</p>	<p>Inddragelse i egen sag Jf. Lov om retssikkerhed § 4, skal borgeren have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Endvidere skal hjælpen tilrettelægges ud fra den enkeltes behov og forudsætninger.</p> <p>Brugerinddragelse er altså et helt centralt element i sagsbehandlingen og borgeren inddrages derfor i tilrettelæggelsen af egen behandling gennem udarbejdelsen af behandlingsplaner.</p> <p>Inddragelse i de overordnede behandlingstilbud Jf. Lov om social service § 16 skal brugerne have mulighed for at få indflydelse på tilrettelæggelsen og udnyttelsen af tilbuddene. Misbrugscenteret vil derfor udvikle fremtidens tilbudsvifte i dialog med brugere og interessentgrupper som fx de frivillige aktører på området for at sikre at misbrugscenterets tilbud er i overensstemmelse med de aktuelle behov.</p> <p>Der vil løbende blive afholdt dialogmøder hvor brugere, pårørende og de frivillige organisationer inviteres til at deltage.</p>
<p>10. Reglerne for betaling for kost og logi</p>	<p>Brugeren betaler for kost og logi under døgnbehandling. Betalingen sker direkte til opholdsstedet. Betalingsforpligtelsen for borgeren omfatter kun kost og logi og ikke behandlingsudgifterne. Den konkrete egenbetaling fastsættes ud fra en vurdering af brugerens betalingsevne sammenholdt med de faktiske omkostninger. Det sikres at brugeren har et rimeligt beløb til personlige fornødenheder. Egenbetalingen fratrækkes den takstmæssige betaling. Myndighed Social er behjælpelig hermed.</p>
<p>11. Information om sagsbehandling og klageadgang.</p>	<p>Hvis man ønsker at klage over Assens Misbrugscenters behandling, det tilbud man har fået (eller ikke fået) eller andet, som vedrører den sociale side af behandlingen, skal man i første omgang henvende sig til:</p> <p>Myndighed Social Rådhus Allé 5 5610 Assens</p> <p>Klagefristen er 4 uger fra det tidspunkt, hvor man har fået meddelelse om den afgørelse, man ønsker at klage over. Hvis Myndighed Social ikke kan give klageren medhold, sendes sagen videre til Det Sociale Nævn.</p> <p>Klage over den lægelige behandling Ved klager over sundhedsfaglige afgørelser, herunder</p>

	<p>dosisstørrelse, medicinsk behandling og udlevering af medicin skal klagen sendes til Misbrugscenteret. Her genvurderes klagen. Fastholdes afgørelsen, skal klagen indgives til Patientklagenævnet som efterfølgende vil behandle klagen. Patientklagenævnets klagefrist er 2 år.</p>
12. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling.	<p>For at sikre den nødvendige faglige ekspertise er medarbejderstaben tværfaglig sammensat.</p> <p>Den fortløbende faglige opkvalificering og kompetenceudvikling sikres bl.a. gennem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduktion af ansatte i Misbrugscentret, herunder introduktion til medicin håndtering. • Temadage og kurser. • Supervision. • Specialiseret efteruddannelse
13. Monitorering af indsatsen	<p>For at sikre grundlaget for dokumentation og kvalitetssikring er der etableret et elektronisk klientregistrerings- og journaliseringssystem. Systemet indeholder data vedr. den enkelte borger og dennes behandling, og gennem forskellige udtræk monitoreres behandlingsindsatsen løbende. Desuden indberettes til Sundhedsstyrelsens register over stofmisbrugere i behandling (SIB), til Danmarks statistik og til Servicestyrelsens stofmisbrugsdatabase (VBGS). Alle registreringer af behandlingsindsatsen og borgerne og dokumentationen heraf er omfattet af bestemmelserne i Persondataloven.</p>
14. Kvalitetskrav til døgnbehandlingstilbud	<p>Behandlingstilbuddet skal være godkendt af den stedlige kommune og være optaget på Tilbudsportalen. Behandlingstilbuddet skal benytte metoder, der er anerkendt som virksomme metoder over for målgruppen. Behandlingsstedet skal acceptere en dokumentationsforpligtelse overfor Assens Kommunes Myndighedsafdeling.</p> <p>Behandlingsstedet skal være indforstået med at indgå kontrakt med Myndighed Social.</p>
15. Fokus på hjemmeboende børn af stofmisbrugere	<p>Assens Misbrugscenter opgaver er, at varetage den voksne forældres misbrugsbehandling og sikre den nødvendige koordinering af behandlingsplanen i forhold til pågældendes sociale og familiære forhold, med særligt fokus på de forhold, som børn af misbrugere lever under. I forbindelse med visitationen undersøges det, om der er børn under 18 år tilmeldt på samme adresse. Er der samkvem med børn fra tidligere forhold kortlægges omfanget af et eventuelt samkvem med barnet. Børn og unge underrettes i tilfælde af særlige problemstillinger, der vedrører børn. Hvis der er en igangværende foranstaltning for misbrugerens børn, skal børn og unge orienteres om Behandlingsplanen. Børn og unge skal altid informeres, såfremt der sker væsentlige ændringer i forhold til planen, f.eks. misligholdelse eller afbrydelse af planen.</p>
16. Fokus på gravide	<p>I forbindelse med tilbud om støtte til gravide misbrugere kan</p>

misbrugere	<p>kommunen, efter "Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling", tilbyde den gravide at indgå en kontrakt om behandling for misbrug med mulighed for tilbageholdelse i forbindelse med døgnophold.</p> <p>Assens Kommune vil give de gravide misbrugere tilbud om en kontrakt.</p> <p>Kontrakten kan maksimalt vare et halvt år.</p>
17. Særlige forhold	Der vil i al visitation + afgørelse blive taget udgangspunkt i LEON-princippet = L avest E ffektive O mkostnings N iveau.
18. Kontaktoplysninger for Assens Misbrugscenter	<p>Hovedafdelingen i Glamsbjerg Assens Misbrugscenter Dærupvej 5 5620 Glamsbjerg 6474 7970</p> <p>Satellitten i Assens Assens Misbrugscenter Odensevej 29 C 5610 Assens 6474 7970</p>